

VÆRØY KOMMUNE TEKNISK SJEF
Sørland 33 (JE)
8063 Værøy

Saksbehandler:

Camilla Risa Haugstad

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Værøy kommune - kommunalt avfallsmottak

Kontrollnummer: 2022.037.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Ove-Henrik Lorentzen

Fra Statsforvalteren i Nordland:

Camilla Risa Haugstad

Andre deltagere fra virksomheten:

Bjarne Bach

Abdul Chowdhury

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:

Torunn Slettemark Hovden

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Værøy kommune - kommunalt avfallsmottak den 08.11.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket 2 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Kommunen sin internkontroll har mangler
- Kommunen oppfyller ikke kravene til riktig lagring, håndtering, journalføring og deklarerer av farlig avfall

Anmerkninger:

- Kommunen sine skriftlige rutiner for kompetanseheving hos personell som håndterer farlig avfall og for mottak og håndtering av farlig avfall kan forbedres
- Kommunen sin lagring av impregnert trevirke kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

24. november 2022	Camilla Risa Haugstad	Tilde Nygård
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: VÆRØY KOMMUNE TEKNISK SJEF	
Organisasjonsnr.: 974051125	Eies av: 974791994
Bransjenr. (NACE-kode): 84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	

Kontrollert enhet

Navn: Værøy kommune - kommunalt avfallsmottak	Anleggsnr.: 1857.0007.02
Kommune: Værøy	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Avfall - mottak, mellomlagring og sortering	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Værøy kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Værøy kommune innen 13. januar 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland v/Camilla Risa Haugstad.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 24. oktober 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Værøy bli ilagt et gebyr på kr 14 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Kommunen sin internkontroll har mangler

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd, nr. 6, 7 og 8.

Kommentarer:

Miljørisikovurdering

Internkontrollforskriften (§ 5 andre ledd nr. 6) sier at virksomheten skal *kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak*

for å redusere risikoforholdene. Under inspeksjonen fikk vi opplyst at det ikke finnes noen risikovurderinger for avfallsmottaket som gjelder ytre miljø. Dette må kommunen ha, og de skal være skriftlige. Eksempler på forhold i Skardsura som det er naturlig å risikovurdere er

- Oppbevaring av diesel til anleggsmaskin
- Flygeavfall fra avfall som oppbevares utendørs
- Lagring av impregnert trevirke uten tak

Denne lista er ikke uttømmende, og skal ikke sees på som en fasit.

Avvikssystem

Internkontrollforskriften sier videre (§ 5 andre ledd nr. 7) at kommunen skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen. I dette ligger det at virksomheten må ha et avvikssystem for å registrere avvik. Kommunen har et slikt system, men på inspeksjonen kunne de ikke vise noen avvik som omhandlet ytre miljø. Det kom frem under intervjuet at det var forekommet avvik som burde vært rapportert inn her. Eksempler på dette er:

- Levering av avfall utenom åpningstidene
- Uvedkommende som tar seg inn på anlegget utenom åpningstidene
- Regnvann i oppsamlingsrist i konteiner med farlig avfall
- Innlevering av demontert sandwichelement som kan være farlig avfall

Målet med avvikssystemet er å fange opp uønskede hendelser slik at man kan redusere risikoen for lignende hendelser i fremtiden. En god avviksregistrering inneholder, i tillegg til selve hendelsen og eventuelle umiddelbart gjennomførte tiltak, risikoreduserende tiltak og oppfølgingsfrist for dette tiltaket.

Skriftlige rutiner

Ifølge internkontrollforskriften skal dere «iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i (...) miljø- (...) lovgivningen». Disse rutineene skal være skriftlig dokumenterte, og bidra til at dere overholder de kravene som er satt til virksomheten i tillatelsen deres og i avfallsforskriften, blant annet.

Det følger av avfallsforskriften §15-3 at avfallsgebyret skal fastsettes slik at den svarer til den totale kostnaden kommunen har ved lovpålagt håndtering av husholdningsavfall.

Bakgrunnen for dette er at den lovpålagte kommunale håndteringa av husholdningsavfall skal ikke subsidiere avfall fra næringsvirksomhet. I dette ligger det at kommunen må kunne skille mellom lovpålagt mottak fra privatpersoner og levering av avfall fra næringsvirksomhet i kommunen. For å oppnå dette må dere ha en mottakskontroll som sikrer at dere kan skille mellom avfall som kommer fra husholdning og avfall som kommer fra næring. Etter internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7 må denne rutinen være skriftlig dokumentert. Det kom fram under inspeksjonen at dere ikke alltid praktiserer skillet mellom levering fra nærings og privatperson. Dere hadde heller ikke skriftlige rutiner som sier noe om hvordan dette skal praktiseres.

Avvik 2

Kommunen oppfyller ikke kravene til riktig lagring, håndtering, journalføring og deklarerering av farlig avfall

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (Avfallsforskriften) § 11-5 og § 11-7 e), jf. Avfallsforskriftens kapittel 11, vedlegg 3, punkt 7.4, 8 og 9.

Kommentarer:

Merking

Farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte, jf. avfallsforskriften § 11-5. Det er ansett som forsvarlig praksis, jf. Miljødirektoratets faktaark M-284 2014, at alt farlig avfall skal være tydelig merket, helst med både avfallsstoffkode og innholdsbeskrivelse. I Skardsura blir farlig avfall lagra i egne konteinere, men konteinerne er ikke merket med at de inneholder farlig avfall. Inne i konteinerne var ikke lagringsplassen for bilbatterier merket. Det var også en boks med ukjent farlig avfall som manglet merking. Impregnerert trevirke var lagra i egen konteiner, og denne konteineren manglet også merking om at den inneholder impregnerert trevirke.

Lagringstid

Farlig avfall skal ifølge avfallsforskriftens kapittel 11 vedlegg 3 punkt 7.4 ikke oppbevares lengre enn 6 måneder på kommunale mottak før det leveres videre til godkjent mellomlagring eller behandling. Siste deklarerering ut av farlig avfall fra anlegget var 28.03.2022, med unntak av en leveranse av avfallsstoffnummer 7098 den 22.09.2022. Farlig avfall har derfor stått lagret lengre enn 6 måneder på anlegget før viderelevering. Inntil kommunen eventuelt søker om å få egen tillatelse fra Statsforvalteren om tillatelse til lagring utover 6 måneder, gjelder kravet om halvårlig levering av alt farlig avfall.

Deklarering

Mottatt farlig avfall fra virksomheter skal ifølge avfallsforskriftens kapittel 11 vedlegg 3 punkt 8 være deklartert på deklarasjonsskjema godkjent av Miljødirektoratet. Det var på inspeksjonstidspunktet ikke registrert noen deklarasjoner av farlig avfall levert til inn til kommunens avfallsmottak via avfallsdeklarerung.no. Det kom frem under inspeksjonen at noen virksomheter leverer deklarasjoner i papirform ved levering av farlig avfall. I dag er det imidlertid kun deklarerung i avfallsdeklarerung.no som er godkjent.

Journalføring

Kommunen plikter ifølge avfallsforskriftens kapittel 11 vedlegg 3 punkt 9 å føre journal over mottatt farlig avfall, og denne skal være tilgjengelig i minst 3 år. Kommunen har så vidt startet å føre journal over innkommet farlig avfall, men mangler fullstendig oversikt over mottatt farlig avfall på anlegget.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Kommunen sine skriftlige rutiner for kompetanseheving hos personell som håndterer farlig avfall og for mottak og håndtering av farlig avfall kan forbedres

Kommentarer:

Kommunen har skriftlige rutiner for håndtering av farlig avfall i Skardsura, men disse er ikke tilpasset driften der. Under har vi kommentert noen skriftlige rutiner og hvilke forbedringspotensialer vi ser, men anse det ikke som at de andre skriftlige rutinene ikke også har forbedringspotensialer.

Rutinen som omhandler mottaksstasjon og klassifisering bør ha konkrete rutiner som beskriver hvordan operatøren skal ha kontroll på mottak av farlig avfall. Dette bør blant annet omhandle hva man gjør ved mottak av ukjent flytende farlig avfall. Det bør også være en egen rutine som beskriver hvordan man vurderer om byggavfall kan inneholde farlig avfall som blant annet sandwichelementer med KFK-gass, PCB- eller klorparafinholdige glassruter, betong med innhold av farlig avfall. Kommunen har videre en driftsrutine som beskriver plan for kompetanseoppbygging hos driftsoperatør. I denne rutinen bør det tidfestes hvor ofte og hva denne kompetansehevingen skal innebære. Kommunens driftsrutine for deklarerer av farlig avfall fra næringsvirksomheter er også mangelfull, og bør være mer konkret. Rutinen må beskrive hvordan operatøren får kontroll over at deklarereringen skjer på riktig måte (se avvik 2).

Anmerkning 2

Kommunen sin lagring av impregnert trevirke kan forbedres

Kommentarer:

Farlig avfall skal lagres slik at risikoen for forurensing av ytre miljø begrenses mest mulig. I utgangspunktet bør derfor også impregnert trevirke lagres med klimavern, altså på tett dekke og under tak. I Skardsura lagres dette i en konteiner, som er å anse som tett dekke, men det har ikke tak.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)